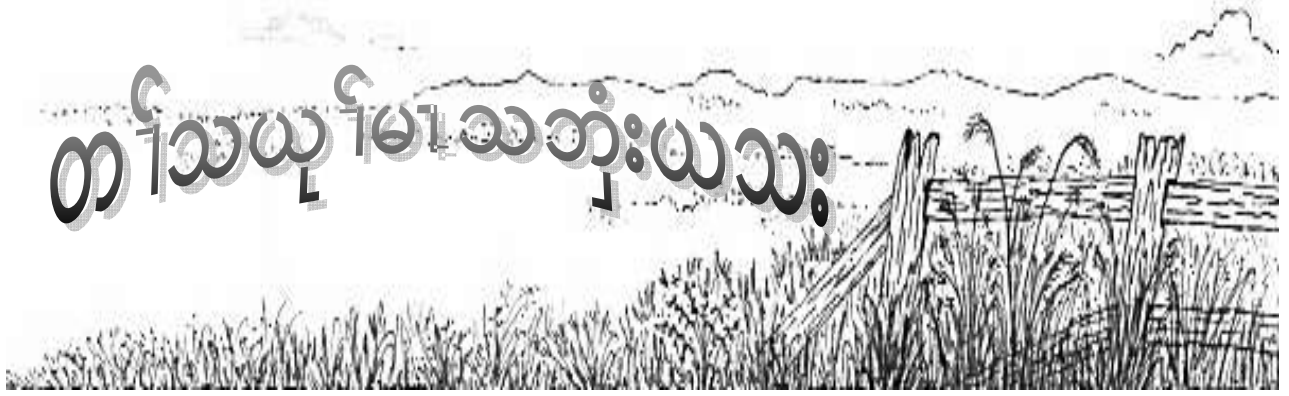

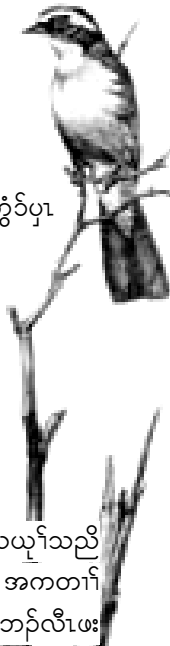
တၢ်သယုၢ်မၤသဘံးယသး

“သ့ ကီၤကလံၤကီၤတဖၣ်ဟဲၣ်ဒၣ်ကဖီကဖီ
မၤသယုၢ်ယသးဒိၣ်မးလဲၣ်
သ့ဒိၣ်ဝံၣ်အဖီယံၤလၢလီၤဆူဝဲဆူအံၤဆူဘး
တဲပုၤလၢပကဘၣ်လီၤဖး”

“ဖဲတၢ်မၤလိပထံၣ်လိၣ်သး တၢ်သးခုဒိၣ်ပုၤလုၤကွံၣ်ပုၤ
ခဲအံၤပကဘၣ်လီၤဖး ဘၣ်ဆၣ်ထီၣ်တကသ့ၣ်နီၣ်
သးသယုၢ်ဘၣ်နီၣ်.”

“ထီၣ်လွံၣ်မၤသယုၢ်ယၤ တအဲၣ်ဒီးလီၤဖးဒီးန့ၤ
မၤတသ့တြီဆာယဲတန့ၤ လၢမဲးမုၢ်ခိၣ်ပုၤလဲၤတၢ်
တချးထံၣ်န့ၢ်ထံမူကျိ မုၢ်လၢကထံၣ်ဘၣ်က့ၤဝဲ.”

စီၤဆာထံၣ်သးဝံၣ် တၢ်သးဝံၣ်ဖဲအံၤ ပုၤဒီးတၢ်သယုၢ်သညိ
န့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤမုၢ်ဝဲ ပုၤကိးဂၤစံးဆာတၢ်ဒီးစဲး အကတၢ်
တနံၤဝံၤ ခဲမုၢ်ဆၣ်ကျိပျံၣ်ဝဲဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိးဂၤကဘၣ်လီၤဖး
လိၣ်သးဒီး က့ၤဆူတဂၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် စုၣ်စုၣ်န့ၣ် လီၤ.
က့ၤကရၢၢ်ဖီ ကဘၣ်ဝဲဒီး ကျဲသရူဖီတၢ်ကသယုၢ်အသးန့ၣ်လီၤ.
စီၤဆာထံၣ်စ့ၢ်ကိး ကဘၣ်က့ၤဆူ အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်
န့ၣ်လီၤ. စီၤဆာထံၣ်အတၢ်က့ၤတဘျီအံၤ တဒ်သိးလၢညါလၢ
ဘၣ်. တဘျီအံၤဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကဘၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီး နီၣ်အယိ
အသးပုၤပုၤဒီး တၢ်ကီၤတၢ်ဂီၤ တၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးန့ၣ်လီၤ. နီၣ်
မုၢ်ပုၤအကဲဒိၣ် အဝဲတခီမုၢ်ဒၣ် ပုၤပတီၢ်မုၢ်ဖိတဂၤလီၤ. တနံၤ
အံၤနီၣ်အမိဒီးအပါ ဟဲကိးက့ၤနီၣ် ဒီးခဲမုၢ်ဆၣ်ကက့ၤဆူ အတၢ်
အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆာထံၣ်အဲၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ် နီၣ်ဒီး
ကတီၤတၢ်ထဲ တဘျးဖိဘၣ်ဆၣ် အခွဲးတအိၣ်ဘၣ်.

မုၢ်လၢနီၣ်အမိဒီးအပါခဲၤ ဖဲနီၣ်လဲၤတၢ်တပူၤလၢလၢ ပိၣ်
ဝဲအံၤအယိန့ၣ်လီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်တၢ်အဆာကတီၢ် ထံၣ်ဝဲလၢ
နီၣ်ဟးထီၣ်လၢဟံၣ် ဒ်သိးကဟးကသ့ၣ်ကသီအသးန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
လၢတၢ်သးခုဒီးဒိၣ်အပူၤ သါကယုၢ်သဖိဆူ နီၣ်အအိၣ်အခါ နီၣ်
အမိဒီးအပါ ဟဲထွးထီၣ်ဒ်သိးသိးအယိ ဒိၣ်ခါဖိလၢ အကါထီၣ်ဝဲ
သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ပၣ်ကတီၢ်က့ၤဝဲ တကီၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲဆ့ၣ်နီၣ်
က့ၤဝဲ ကွၢ်စိဝဲနီၣ် အခိၣ်ထွဲထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖျါယံၤလၢဂ့ၤမးန့ၣ်လီၤ.

လၢအသးပုၤ စံးထီၣ်ဝဲကသ့ၣ် “နီၣ်န့ၣ်လုၤဘၢ ယသးပုၤလဲ နသ့ၣ်
ညါခါ” တၢ်အဲၣ်တခါကီၢ်ဒိၣ်မးလဲၣ်. ဖဲဆာထံၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်
တဖၣ် ပကံးပကးအသးလၢအခိၣ်န့ၣ်ပူၤအခါ သ့ ကီၤဖိတခီ က
ဘၣ်ထွဲထီၣ်အခိၣ်ကါဒ်လဲၣ် ဆိမိၣ်ဒီးထွဲဝဲ ကယိကယိန့ၣ်လီၤ.
သ့ ကီၤကွၢ်စိ ဆာထံၣ် အမဲၣ်သၣ်ဖိတဘျးဒီးသ့ၣ်ညါဝဲ ထံၣ်န့ၣ်ဝဲ
လၢဆာထံၣ် အသ့ၣ်အသးအပူၤ တၢ်ကမၤအသး ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်
န့ၣ်လီၤ. သ့ ကီၤအခွဲးတအိၣ်ဘၣ်လၢ အကလဲၤကတီၤတၢ်ဒီးအ
တၢ်အဲၣ်ဘၣ်. သ့ ကီၤအတၢ်ဆိကမိၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤလၢအခိၣ်န့ၣ်အ
ပူၤတကီၢ်ခါဒီး အဝဲဒၣ်ထွဲထီၣ်ပဝၣ်ဖိလၢ အထၢၣ်ပူၤ ကစုဒုဝံၤ
မုၢ်လၢတၢ်ဆာကတီၢ် တအိၣ်အါအယိ ထွဲထီၣ်ထီၣ်ဒီးဘိဒီးကွဲးဝဲ
“ဆူ. . ဆာဖိ. . . လၢနီၣ်အဲၣ်န့ၤ” သ့ ကီၤကွဲးဝဲချူဝံၤဒီး ဖဲအမိ
အပါအမဲၣ်သဒၢ အဝဲကွံၣ်လီၤပဝၣ်ဖိဆူ အတၢ်အဲၣ် ဆာဖိအအိၣ်
ဝံၤအဝဲ ကွၢ်စိအတၢ်အဲၣ် ဆာဖိတဘျးဒီး ဆာဖိစ့ၢ်ကိးကွၢ်ဖိနီၣ်
အခါမဲၣ်ချဲဖိလၢ အထံၣ်လိၣ်သးတဘျးဖိအံၤ ကတီၤတၢ်လၢ
တဂၤအသးပုၤ တဂၤအသးပုၤ ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် စီၤဆာထံၣ်ဒီး
သ့ ကီၤဖိခဲၤနီၣ် သ့ၣ်ညါဒၣ်အတၢ် ပုၤဂၤတသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်ဘၣ်.
ဆာထံၣ် ထံၣ်ဝဲလၢနီၣ်ကွံၣ်လီၤတဲၣ် အပဝၣ်ဖိဒီးလၢတၢ်သးခု
အဝဲဒၣ်လဲၤထာထီၣ်ဝဲဒီး ထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢနီၣ်အတၢ်ကွဲးဒီး အသးပုၤ
လီၤသယုၢ်တုၤဒၣ်လဲၣ် မဲၣ်ထံဖိဟဲလီၤဆူ ဘိးကပလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဆာထံၣ်စံးထီၣ်ဝဲလၢ အသးပုၤ “နီၣ်တချးန့ၣ်က့ၤ ယအဲၣ်ဒီး
ထံၣ်ဘၣ်န့ၣ်ထဲ တဘျးဖိန့ၣ်လီၤ.” ဆာထံၣ်ချဲးက့ၤပဝၣ်ဖိဝံၤဒီး
န့ၣ်မူဝဲကဖီလီ လၢနီၣ်အခါစးန့ၣ်လီၤ. ဆာထံၣ်ကွၢ်စိဝဲနီၣ် အ
လီၢ်ခဲအခါ အသကိးတၢ်မုၢ်ဟဲကိးအီၤ ဒ်သိးကလဲၤဆူဝုၢ်ပုၤဒီး
ကပူၤတၢ်ပိးတၢ်လီၤဖိတစဲတမ့ၢ်အယိ အဝဲလၢတၢ်သးတပၣ်အပူၤ
ဘၣ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်တၢ်မုၢ်အခဲန့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်တခီအဝဲအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်
နီၣ်ကဒီးဖဲန့ၣ် တုၤနီၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤန့ၣ်လီၤ.

သ့ ကီၤတခီလၢ တၢ်ဆိကမိၣ်ယိၣ်အပူၤ ပိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်အမိ
အပါအခဲန့ၣ်လီၤ. မိပါခဲၤဟးကွၢ်တၢ် ကတီၤတၢ်ပုၤဒီးတၢ်သး
ခုတၢ်နံၤကမ့ၢ်ဖိလၢ အမဲၣ်သၣ်ပူၤလီၤ. သ့ ကီၤတခီကနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်
တဘီဖိဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲ တကဲလၢဘၣ်. ဝံၣ်ဘါတအိၣ်လၢ
ဘၣ်. ကထွဲထီၣ်အခိၣ်ကါဒ်လဲၣ် ဘၣ်ဂုၣ်ကျဲးစးဝဲလီၤ. မုၢ်သ့
ဘီၣ်အဝဲဒၣ် တအဲၣ်ဒီးဟးလၢဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်လၢမိၢ်ပၢၢ်ခဲၤ

အတင်ကီးဆူင်အီအယိ အဝဲဒဂ်ဘဂ်ဟးဝဲန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီဆိက မိၣ်ဝဲလၢ ကထံၣ်ဘဂ်ဆၢထံၣ် ထဲတဘျးဖိဒီး အသးကမံလီၤ. ဘဂ်ဆၢအခွဲတအိၣ်လၢ အဝဲအဂီၢ်ဘဂ်. ဖဲအဝဲအတၢ်ဆိက မိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လုၣ်ဘၢအသးပူၤအခါ အမိကီးအီၤ “ဖိမုၣ်” “ဖိမုၣ်” အမိၣ်ဘဂ်ကီးအီၤ ခံဘျီမးအဝဲဒဂ်န့ၣ်ဟူဝဲဒီး အမိတဲအီၤ “ဖိမုၣ်ဒၢ နအိၣ်တမုၣ်ဒဲၣ်, နမဲၣ်လီၤဘျီ နဘဂ်မနုၤလဲၣ်” သ့ၣ်ကီလၢတၢ် သးတမုၣ်အပူၤ တဲဝဲ “ယအိၣ်မုၣ်ကစီဒိမိ, ကမ့ၢ်ဒဂ်ယဖးလံၣ်အါ အယိတၢ်ဘျးယသးလီၤ.” ဒီးအပါစံးဝဲ မ့မ့ၢ်ဒိန့ၣ်ပကက့ၤအိၣ် ဘျးမိၤ” ဒီးအဒိဖိမိၣ်ဖိပၢသၢဂၤ ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီကွၢ်စိယီၤဝဲလၢ သ့ၣ်ဒိၣ်ထံးတထံၣ် ဆၢထံၣ်လၢဘဂ်အယိ အဝဲအသးလီၤသဘျးနးမးန့ၣ်လီၤ.

xx

တၢ်မျၢ်ကွၢ်အသကီးအမဲၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါဝဲတဘျီယီၤ ဒီးစံး “တၢ်အဲၣ် တၢ်အဲၣ်မၤကီၢ်နသးဒါ, တံၤသကီးဒၢ ယကွၢ်နမဲၣ် ဘီၣ်ယသးကတံၢ်ဘဂ်ယသး ယယူၢ်လီၤ

(aumf&nf)မးတမိၣ်န့ၣ် သးဘဂ်. ယးယုဒး (aumf&nf)

တခါဘီၣ်ဘျီ, မ့တဘီၣ်ဘျီ ဘီၣ်ယကိၣ်ယူၢ် ကဘဂ်ကတၢ် နသ့ၣ်ညါဝဲ . . .” စီၤတၢ်မျၢ် မ့ၢ်စီၤဆၢထံၣ် အတံၤသကီးလၢအဂ့ၤတဂၤဒီး မ့ၢ်ပူၤအိၣ်သးဖုံထီၣ် ဘီၣ် တဲန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတဂၤလီၤ. ဆၢထံၣ်ကွၢ်ယီၤတၢ်မျၢ်အမဲၣ် ဒီးတဲဝဲ “ယသးပူၤတမုၣ်နီတဲးဘဂ်, ယသးဘူးကသ့ၣ်ဖးလီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆူၣ်ဘီၣ် ယကဘဂ်လီၤဖးဒီးနီနီလီၤ. ယအဲၣ်ဒီးထံၣ်ဘဂ် အီၤထဲတဘျးဖိလီၤ. နမၤစၢၤယၤကသ့ၣ်ဒါ.?” “ယကယုဝံသးစူၤ နၤနမၤစၢၤယၤမ့ၢ်သ့ဘီၣ် ထဲတဘျးဖိလီၤနီၤ.” တၢ်မျၢ်ကွၢ်ယီၤ ဆၢထံၣ်ဒီးတဲဝဲ “ဆၢထံၣ်အိၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဝဲမး ပကဆိကမိၣ်

တၢ်လၢခံ, န(aumf&nf) အဝဲန့ၣ်ဘီၣ်မ့ၣ်လီၤ

တဘီၣ်ဘျီလၢ ဘဂ်. အဝဲန့ၣ်မးနယူၢ် နကိၣ်ယူၢ်ကဘဂ်ကတၢ်, ယဲဒုယအိၣ်

ဝံၤလံ ယကွၢ်နၤယသးတမုၣ် ယယူၢ် (aumf&nf)တမိၣ်န့ၣ် သးယအိၣ်လၢခံခွဲလံ ဟဲဟဲ. . . .” တၢ်မျၢ်န့ၣ်ထီၣ်ဟဲဟဲ ဒီးဆၢထံၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲ တဘီၣ်ဖိလီၤ. ဒီးတၢ်မျၢ်တဲအီၤ “ယကမၤစၢၤနၤဒဲလဲၣ်, အမိၣ်အပၢဒဲၣ် အိၣ်လၢအကပၤ ထီၣ်ဘီ. . . ဟ့. . . . ယကွၢ်အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်ကိတလီၤ ဆိမိၣ်သး ဝဲလၢ ပူၤအဖိမုၣ်တအိၣ်ဘျီ . . . မၤဒဲအံၤဆၢထံၣ် ကွဲးလံၣ်ယ ကလဲၤဆူၤန့ၣ်န့ၣ်” ဆၢထံၣ်တဲဆၢအီၤ “ယအဲၣ်ဒီးထံၣ်အီၤလၢယ နီၢ်ကစၢ်လီၤ.” တၢ်မျၢ်ကွၢ်စိယီၤ အသကီးအမဲၣ်ဒီး အသးတမုၣ် စ့ၢ်ကီးဘဂ်လီၤ. တၢ်မျၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး တဲထီၣ်ဖျဲးဝဲလၢအသးခိၣ် “တၢ်အဲၣ် တၢ်အဲၣ် ဆံးယံၣ်မး နကမၤသးဖုံ ပူၤကညီဖိတဖၣ် အသးလဲၣ်” အသကီးခံၣ် အိၣ်ဘီၣ်တစိၣ်ဖိဝဲ ဆၢထံၣ်တဲထီၣ်ဝဲ “ကျဲအဂၤဒုတအိၣ်လၢဘဂ်. အိၣ်ဒဂ်ယကဘဂ်ကွဲးလံၣ်လီၤ.

ဝံသးစူၤလဲၤဆူၤန့ၣ်ယၤဆဲးဆဲးနီၢ်” တၢ်မျၢ်စံးဆၢဝဲလၢအချ “တဘဂ်ကိၢ်တဂ့ၤ, ယကလဲၤယုၢ်လၢကဘီၣ်ယူၤအခိၣ် ကွဲးနဲချချ ဘီၣ်” တံၤသကီးခံၣ် ဒီးထီၣ်လုၣ်ယီၤခိၣ် ဒီးက့ၤက့ၤဆူၤဟံၣ်ချချ ဒဲးသီးကကွဲးလံၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤဆၢထံၣ်ကွဲးလံၣ်ဝဲ ထၢန့ၣ်ဝဲလၢလံၣ်ဒၢပူၤဒီး တၢ်ဆိက မိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟဲထီၣ်ဝဲလၢ အသးပူၤဒီး က့ၤထံၣ်မ့ၢ်က့ၤဝဲလၢ တဘျီထံၣ်လိၣ်အသးဒီး နီနီန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဒဂ်တၢ်ထံၣ်လိၣ် သးယိယိဖိန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်မ့ၢ်ပူၤလၢဒုကထါ သးဝံၣ်တၢ်မုၣ်ဒိၣ် မးတဂၤန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီဖိစ့ၢ်ကီး မ့ၢ်ပူၤလၢအဲၣ်သးဝံၣ်တၢ်ကီးဘျီ ဒဲးဖဲကျဲးစးကရၢတၢ်ဘါအကတီၢ် အဝဲသ့ၣ်ခံၣ် သးဝံၣ်တၢ်တ လီၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအသကီးခံၣ် အတၢ်သးစဲလီၤပလိၣ် အသးစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အဘျီစၢၤ တၢ်န့ၣ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်အဲၣ်အချဲတဖၣ် ဟဲမဲထီၣ်ဝဲလၢ တဂၤအသးပူၤ တဂၤအသး ပူၤစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတုၤတၢ်အဲၣ်အချဲဖိတဖၣ် မဲထီၣ်တဆီဘဂ် တဆီဒီး လုၣ်ဘၢကွံၣ်တုၤမး ဆၢထံၣ်အသးဒီး တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သ့ၣ်ဝဲ အီၤထီၣ်တုၤဒဂ်လဲၣ် အဝဲမ့ၢ်တထံၣ်ဘဂ် သ့ၣ်ကီအမဲၣ်ဖိတဘျး ဒဂ်လဲၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲတန့ၣ်မဲဝဲတန့ၣ်လၢဘဂ်လီၤ. ဖးလံၣ်သန့ၣ်ကွ ထံၣ်ဖျိဝဲဒဂ် သ့ၣ်ကီဖိဖျိလၢ လံၣ်ပူၤလီၤ. တၢ်ဆါအံၤ အသဟီၣ် ဆူၣ်တုၤဒဂ်လဲၣ်မၤဝဲတဘျီလၢဘဂ်အယိ အဝဲဒဂ်ပၢၢ်လီၤအသး ဒဲးသီးကယု သ့ၣ်ကီအတၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်စိၣ်ထီၣ်ကထါဖိ ဒီးလဲၤဆူၤသ့ၣ်ကီအဟံၣ်ဒဲးသီးကကွဲးတၢ်သးဝံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ် ကီးယီၤသ့ၣ်ကီဒီး တဲအီၤလၢကလဲၤကွဲးသကီးတၢ်သးဝံၣ် လၢဖိက ရၢၢ်န့ၣ်လီၤ. တဟါအံၤဆၢထံၣ်ဒုကထါ ကမၣ်တဘျီဝဲတဘျီ တုၤဒဂ်လဲၣ်သ့ၣ်ကီတဲအီၤ “ဆၢထံၣ်နအိၣ်တမုၣ်ဒဲၣ်, နသးအိၣ်ဒု ကထါဝဲ, နဒုကထါတဟါအံၤ ကမၣ်ဝဲကမၣ်လီၤ. နဘဂ်မနုၤ လဲၣ်.” ဒီဖျိသ့ၣ်ကီအတၢ်သံကွၢ်အယိ ဆၢထံၣ်တဲထီၣ်ဖျဲးဝဲ “မ့ၢ်လၢယသးပူၤကတံၢ်ယသးအသး လၢတၢ်တခါအယိယမၤ တၢ်ယသးတအိၣ်ဘဂ်. ဘဂ်ဆၢတၢ်အဝဲန့ၣ် ယမ့ၢ်တထီၣ်ဖျဲး ဘဂ်အီၤဘီၣ် ကဖုံလိၣ်မနဲညါလီၤ. “ဘဂ်ဆၢ” ဆၢထံၣ်တဲဝဲဒဂ် တုၤ “ဘဂ်ဆၢ”ဒီးကွၢ်စိသ့ၣ်ကီအမဲၣ်ဖိတဘျး အဝဲဘဂ်ယိဝဲလၢ သ့ၣ်ကီကသးဒိၣ်အီၤတခီဒီ မ့တတဲဝဲဒီးတုၤဝဲတန့ၣ်လၢဘဂ်အယိ အဝဲတဲထီၣ်ဖျဲးဝဲ “သ့ၣ်ကီယအဲၣ်ဒီးတဲန့ၣ် တၢ်တခါ နကသးဟဲဖျိး ယၤဒါ. ဝံသးစူၤသးဟဲဖျိးယၤတဂ့ၤနီၢ်.” သ့ၣ်ကီ စ့ၢ်ကီးဒဲးအမ့ၢ်သးစၢ်တဂၤအသး အဝဲသ့ၣ်ညါဆိပၢၢ်စၢၤဆၢထံၣ် ကတဲတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢအသးပူၤ တဲစ့ၢ်ကီးဝဲ “ယတသးဖျိးန့ၣ်ဘဂ် ဆၢဒါ”. . . ဆၢထံၣ်လၢတၢ်သးစံၣ်ပီပုအ ပူၤဖိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်ကီအစုဖိဒီးတဲဝဲ “နီနီယအဲၣ်ဘဂ်န့ၣ်ယံၣ်လဲၣ်. အနီၢ်ကီၢ်ယကပျုၢ်လီၤ. ယတၢ်အဲၣ်နမ့တန့ၣ်ဘီၣ် ယကဘဂ် မၤဒဲလဲၣ်တဲယၤ, ဖဲနမၤယၤယကမၤ, ယအဲၣ်န့ၣ်လၢယသးဒီဖျုၢ် ညါ, နီနီဝံသးစူၤစံးဆၢယၤဒဲးဘီၣ်. . .”ဆၢထံၣ်ရှူးတဖူးတၢ်က တီၤလၢအအဲၣ်ဒီးတဲဝဲ ကတံၢ်ယသးပူၤတဖၣ်ဝဲမး သါထီၣ်ဝဲ ဒဂ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီတခီဆူးလီၤယသးအခိၣ် ကွၢ်ထီၣ်ဆၢထံၣ် အမဲၣ်တဘျီဘဂ်. ဆၢထံၣ်တဲကဒီး “နီနီ နသးဖျိးယၤဒါ. ဝံသး စူၤတဘဂ်သးဟဲဖျိးယၤ တဂ့ၤနီၢ်. ဝံသးစူၤကွၢ်ထီၣ်ယမဲၣ်နီၢ်.” သ့ၣ်ကီဝံၣ်ထီၣ်အခိၣ်ဖိဘဂ်ဆၢ အနီးဖဲဖိဒုကတီၢ်တၢ် တထီၣ်

ဘဉ်. ပုၤကတိၤတၢ်မ့ၢ်ဒၣ် မဲၣ်ချံဖိသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. အိၣ်တစီၤဖိ
 ဝံၤဆၢထံၣ်တဲၤဖျါထီၣ်ဝဲ “နီၣ်နီၣ်အဲၣ်ယၤကစီၤဒီဘဉ်. ယထံၣ်လၢ
 နမဲၣ်ချံဖိခဲၤဖျါတဲၤယၤလၢ န့ၣ်ကိးန့ၣ်အဲၣ်ယၤ မ့ၢ်ကစီၤဒီဘဉ်. ယ
 အဲၣ်ဒီးန့ၣ်ဟူၤလၢ နတဲၤယၤလၢနထးခိၣ် ဝံၤသးစူၤတဲၤယၤလၢ နထး
 ခိၣ်နီၣ်. ” သ့ၣ်ကီၤမဲၣ်ဆးဒီးဆူးလီၤကဒီးအဲၣ်ဝံၤ လၢကသ့ၣ်ခံးဝဲ
 “ယအဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ” ဆၢထံၣ်န့ၣ်ဟူၤဝဲ တၢ်ကတိၤကသ့ၣ်ဒီဖိဘဉ်ဆဉ်
 လၢအသးပူၤ သးခဲၣ်တုၤဒၣ်လဲၣ် တထံၣ်က့ၤတၢ်နီၣ်တမံၤလၢ
 ဘဉ်လီၤ. တၢ်သးခဲၣ်လၢကွၢ် သးစၢ်ခဲၣ် တၢ်အဲၣ်အဖိဖိသ့ၣ်
 တဖၣ်ဖးထီၣ်ဝဲ နၢမူဖျါယံၤလၢဂ့ၤမး တၢ်အဲၣ်စီၤကပူၤဖိသ့ၣ်တ
 ဖၣ်ယူၤဂ့ၤဝဲ ဖျါလီၤအဲၣ်မးတၢ်အဲၣ်န့ၣ်ပံၤလုၤဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကပီၤ
 ထီၣ်ဝဲပံၤလုၤပံၤလုၤ ယူၤဂ့ၤဝဲလဲၤလၢဖိကရၢၢ်ပူၤ လၢမူခိၣ်ဆဉ်ဖိတ
 ဖၣ်ဖျါလီၤအဲၣ် မၤသးဒ်သီးကွၢ်လီၤဝဲ သးစၢ်ခဲၣ်ဒီး အတၢ်ကပီၤ
 ဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီးအီၤခဲၣ်လၢ် ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတုၤအလၢ်
 လိဖိတဘုၣ်စ့ၢ်ကိး သးခဲၣ်ဒီးပုၤသးစၢ်ခဲၣ် တၢ်ကပီၤလၢအ
 အိၣ်ဒီးအီၤဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲခဲၣ်လၢ်လီၤ.

ဆၢထံၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်တဝံၤဘဉ်. တၢ်မ့ၢ်ဟဲဆူအအိၣ်
 ဒီးတဲၤအီၤ “န့ၣ်ကွဲးလံၣ်ဝံၤလံၣ်ဧါ. ယကလဲၤဟ့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ကီၤ”
 ဆၢထံၣ်ထူးထီၣ်ဟ့ၣ်လံၣ်ဖိအံၤ ဆူတၢ်မ့ၢ်အအိၣ်ဝံၤ အဝဲဆူးလီၤ
 အအိၣ်ဒီး အမဲၣ်ထံၣ်လီၤဝဲလီၤ. တၢ်မ့ၢ်တခိထွဲထီၣ်ခိၣ်ကါချူဒ်
 သီးကလဲၤဟ့ၣ်လံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

xx

သ့ၣ်ကီၤတဘျီညါအံၤ တၢ်ကီၤဘဉ်အသးလံၣ်. ကဘဉ်မၤဝဲဒ်
 လဲၣ်မၤဝဲတဘဉ်လၢဘဉ်. မိၢ်ပၢ်ခဲၣ်ကပျဲအရံးနီၣ်တစဲးဘဉ်.
 သ့ၣ်ကီၤအသးလီၤဘျီဒိၣ်မးလီၤ. ဆၢထံၣ်ဘဉ်အတၢ်အဲၣ်ဖိတဘျး
 ဒၣ်လဲၣ်ထံၣ်ဝဲတသ့ဘဉ်. ခဲမ့ၢ်ဆုၣ်ဂီၤဂီၤကဘဉ်က့ၤဝဲလီၤ.
 တဘျီအံၤအတၢ်လီၤဖး လၢသ့ၣ်ကီၤအသးပူၤတဒ်သီးဒီး လၢညါ
 ဘဉ်. အသးပူၤတမုၢ်ဘဉ်အီၤဘဉ်. ကိးဘျီဒဲးကိမ့ၢ်ပျါဒီး
 ကက့ၤဆူ တဂၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဝံၤ ကိမ့ၢ်စးထီၣ်ဒီးဟဲ
 က့ၤသကိးပျဲဒီးတၢ်သးခဲၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၤအသးကိၢ် အသးပူၤပျဲ
 ဒီးတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုး ဟးဆိကမိၣ်တၢ်အကလုၢ်ကလုၢ်အခါ
 န့ၣ်ဟူၤဝဲလၢတၢ်မ့ၢ်အကလုၢ် လၢတၢ်မဲၣ်ညါအယိ အဝဲပံၤတုၤအ
 တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး ချဲးထီၣ်လံၣ်ဖိလၢ ကွဲးန့ၣ်ဝဲအတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိဒီး
 ထၢန့ၣ်ဝဲလၢလံၣ်ပရၢဒၢပူၤချူဒ် ဒီးထွဲထီၣ်ဆူဟံၣ်မဲၣ်ညါလီၤ.
 တၢ်မ့ၢ်အသဝီလၢ သ့ၣ်ကီၤအိၣ်တၢ်အလီၢ် ဘူးဝဲဒီးမိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တ
 ဖၣ်သ့ၣ်ညါသ့ၣ်ဒီးအယိ အဝဲဟဲထံၣ်ဝဲ သ့ၣ်ကီၤအမိဒီးအပါ န့ၣ်
 လီၤ. ဖဲမိၢ်ပၢ်ခဲၣ်ကက့ၤန့ၣ်ဆူ ဒးပူၤတဘျးဖိအခါ သ့ၣ်ကီၤထူးထီၣ်
 လံၣ်ပရၢဖိချူဒ်ဒီး တဲဘဉ်တၢ်မ့ၢ်လၢ က့ၤဟ့ၣ်န့ၣ်အီၤ ဆၢဖိဆဲးဆဲး
 န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးထူးထီၣ်ဟ့ၣ် သ့ၣ်ကီၤလံၣ်ပရၢဖိလၢဆၢထံၣ်
 ကွဲးဝဲန့ၣ်လီၤ. တံၤသကိးခဲၣ် ကတိၤတၢ်အဂီၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်
 တအိၣ်ဘဉ်. မိၢ်ပၢ်ခဲၣ်ကက့ၤထွဲထီၣ် ဆူဟံၣ်မဲၣ်ညါအယိအဝဲ
 သ့ၣ်ခဲၣ်ပံၤခဲၣ်အတၢ်ပရၢဖိသ့ၣ်တဖၣ် စ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၤ
 က့ၤန့ၣ်ဆူဒးပူၤ တကီၢ်ခါဒီး အိးထီၣ်ဖးဝဲဒၣ်အတၢ်အဲၣ် ဆၢဖိ
 အလံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆူ. . . . နီၣ်နီၣ်
 လၢတၢ်အဲၣ်ဒီး တၢ်သးလီၤသဘျးအပူၤ ကွဲးတဲၤန့ၣ် ဒ်အံၤလီၤ.
 နီၣ်နီၣ်အဲၣ်တအိၣ်လၢ ပကထံၣ်လိၣ်ပသး တဘျးဖိဒၣ်
 လဲၣ်ဘဉ်ဆဉ် သ့ၣ်ညါန့ၣ်လၢ ယသးအိၣ်ဘူးဒီးန့ၣ်
 ထီၣ်နီၣ်. ထီၣ်နီၣ်နီၣ်ထီၣ်နီၣ်န့ၣ်ပူၤလၢ ယအဲၣ်ဒိၣ်ယတၢ်
 အဲၣ်ဆိတဂၤလီၤ. တၢ်အဲၣ်လၢယဟ့ၣ်တုၤန့ၣ်အံၤ နထီၣ်သတြီၤဒီး
 ပုၤဂၤအတၢ်အဲၣ်တန့ၣ်ဘဉ်. ယအဲၣ်န့ၣ်လၢ ယသးဒီဖျါညါန့ၣ်
 န့ၣ်နီၣ်. မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢန့ၣ်ဘဉ်ဒီး ယတၢ်အဲၣ်လၢ ယကဘဉ်ဟ့ၣ်ပုၤ
 ဂၤတအိၣ်လၢဘဉ်. တၢ်အဲၣ်ခဲၣ်လၢ်အိၣ်လၢ နသးပူၤလံၣ်. ဆၢ
 လၢကတီၢ်စးထီၣ်ချူဒ်ဒီး ကထံၣ်လိၣ်သးကဒီးန့ၣ် ချူဒ်လီၤ. ပမ့ၢ်
 ထံၣ်လိၣ်ပသးကဒီးတဘျီမး ယကတဲၤတၢ်ကတိၤဖိလၢ နတန့ၣ်
 ဟူၤနီၣ်တဘျီသ့ၣ်တဖၣ်နီၣ်.
 ကကွဲးပံၤထံၣ်အံၤလီၤ. . .
 ပုၤလၢအဲၣ်န့ၣ်လၢ်အသး
 နဆၢဖိ. . .

သ့ၣ်ကီၤဖးလံၣ်ဝံၤဟီၣ်ဟ့ၣ်သးဝဲလၢ လီၢ်မဲၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သးစၢ်
 ခဲၣ်လၢ ကလီၤဖးတစီၤဖိအဂီၢ် အဲၣ်တအိၣ်လၢကထံၣ်လိၣ်
 အသးဘဉ်. သ့ၣ်ကီၤပံၤဆုၣ်အသးဒ်သီး ကိမ့ၢ်စးထီၣ်ဒီး အသကိး
 ခဲၣ်လၢကထံၣ်လိၣ်အသးလီၤ. သ့ၣ်ကီၤဆိကမိၣ်ဝဲလၢ မ့ၢ်ထံၣ်လိၣ်
 အသးတဘျီအံၤဒု တလီၤဖးနီၣ်တစူနီၣ်တဘျီလၢဘဉ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၤ
 ဆိကမိၣ်တၢ်လဲၤဖးယံၤ မ့ၢ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးယိၣ်ထီၣ်လံၣ်. လိဖိတဘုၣ်
 အတၢ်ကပီၤသ့ၣ်တဖၣ် တဖျါဆ့ၣ်ဘဉ်. မ့ၢ်လၢတၢ်အဲၣ်အိၣ်တဒၢ
 အသးအယိလီၤ.

တၢ်မ့ၢ်က့ၤယုၢ်သဖိဆူ ဆၢထံၣ်အအိၣ်ဒီးတဝဲလၢ သ့ၣ်ကီၤ
 ကွဲးန့ၣ်အီၤလံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သးခဲၣ်ဒီးစုဖိတဖၣ် ကနိးဝဲဒၣ်အ
 ပူၤဆၢထံၣ်အိးထီၣ်ဖးဝဲဒၣ်နီၣ်နီၣ်အလံၣ်လၢ တၢ်သးစံၣ်သးကနိးအ
 ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဆူ. . . . ဆၢဖိ
 လၢတၢ်သးသယုၢ်သးသဘျးအပူၤ
 နီၣ်နီၣ်ကွဲးတဲၤန့ၣ်ဒ်အံၤ လီၤ. နီၣ်နီၣ်အဲၣ်န့ၣ်လၢ သးဒီဖျါန့ၣ်န့ၣ်နီၣ်.
 နီၣ်နီၣ်ဆၢဒ်သီးကတဲၤ ထီၣ်ချူဒ်ဒီးပကထံၣ်လိၣ်ဘဉ်ပသး
 ချူဒ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်နီၣ်ကတဲၤ တၢ်တခါ လၢခဲတဘျီ
 ပမ့ၢ်ထံၣ်လိၣ် ပသးဘိၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘဉ်လၢ တၢ်သံထူးလီၤဖးပုၤ
 ဘဉ်ဒီး နီၣ်နီၣ်တဟးဖးဒီးန့ၣ်နီၣ်တဘျီလၢဘဉ်. နဟံးန့ၣ်တၢ်ဆၢ
 ကတီၢ်လၢနီၣ်နီၣ်အသးပူၤကိးဆၢကတီၢ်ဒဲးလီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်
 လၢဘဉ်အိၣ်ယံၤတစီၢ် ဖိအံၤမဲၣ်အကမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဒ်သီး တၢ်မဲၣ်မိၢ်
 ဖိတခါအသးနီၣ်. တၢ်ကွဲးစ့ၢ် သန့ၣ်ကုၢ်နီၣ်အတၢ်အဲၣ် နထီၣ်
 သတြီၤဒီး တၢ်မန့ၣ်တန့ၣ်ဘဉ်. နီၣ်နီၣ်ဟ့ၣ်တုၤန့ၣ်

တၢ်အဲၣ်ခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢဖိၤကိးဘျီဖဲန့ၣ်ပူၤ ထီၣ်လွၢ်
ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပုၤထီၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒၣ်လၢ နီၣ်နီၣ်အခါၣ်စး
အဝဲသ့ၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါန့ၤ လၢတၢ်သးဝံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.
လၢ. . နီၣ်နီၣ်အဲၣ်န့ၤ

ဆၢထံၣ်ဖးနီၣ်နီၣ်အလံၣ်ဝံၣ် မဲၣ်ထံဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပုၤထီၣ်ယွၤ
လီၤဝဲလီၤ. တၢ်မျၢၢ်အဝဲတက့ၢ်အသကိးအမဲၣ်လၢတၢ်. အဝဲ
စ့ၢ်ကိးအသးလီၤဘျီလီၤတီၤလၢ ထံၣ်ဘၣ်အသကိးခံၣ်အယိ လီၤ.
ဆၢထံၣ်တခီ တဲဖျါထီၣ်ဝဲ “နီၣ်နီၣ် တနၢ်အံၤဒု ပကဘၣ်မံၣ်လဲၣ်”

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကဝီၤ ဃံလၢဂ့ၤဒိၣ်မးလီၤ. ထီၣ်ဖိလဲၣ် ဖိ
တၢ်စ့ၢ်တၢ်စ့ ပုၤကညီကိးဂၤ မၤန့ၢ်ကဒီးမ့ၢ်အတၢ်ကဝီၤတဘျီ
ကဒီးအယိပုၤကိးဂၤ အိၣ်ဒီးတၢ်သးခုသးမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢ
အကျါ သ့ၤကီၤဒီးဆၢထံၣ်တပၢ်ဘၣ်. ဆၢထံၣ်ဒီးကွၢ်ဝဲဒၣ်နီၣ်နီၣ်လၢ
အူၤသံအချၢသ့ၤကီၤအမိအပါတီၣ်ထီၣ် တၢ်အပီးအလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ
သိလ့ၣ်အပူၤဝံၣ် ထီၣ်ဆူသိလ့ၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. သ့ၤကီၤကွၢ်တၢ်ဆူ
အံၤဆူန့ၤဒီးသိးကထံၣ်ဘၣ် အတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိန့ၣ်လီၤ. ထံၣ်ဝဲလံ.
လၢအူၤသံအချၢ ပုၤလၢအကွၢ်ဖိကွၢ်အံၤ မ့ၢ်ဒၣ်ပုၤလၢအအဲၣ်ဝဲလၢ
အသး အတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိလီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ခံၣ် လၢတၢ်သးလီၤသဘျီအပူၤ နံၤကမ့ၢ်လိၣ်
အသးဝံၣ်သ့ၤကီၤထီၣ်ဝဲဒၣ်ဆူ သိလ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢအသးပူၤ
တခီစံးဝဲ “ဆၢဖိ. . . နီၣ်နီၣ်လဲၣ်ပၢ်လဲၣ်နီၣ်. . . နီၣ်နီၣ်ကဟဲက့ၤဆူန့ၣ်
လၢအချၢ ဒီးကွၢ်လၢနီၣ်နီၣ်အကျဲနီၣ်. ဆၢထံၣ်စ့ၢ်ကိးလၢအသးပူၤ စံးဝဲ
ကသ့ၣ်ဒ် “နီၣ်နီၣ်. . . ယကဒီးနၢ်နီၣ်. . . ဟဲက့ၤချၢ. . .”

မ့ၢ်လၢက့ၢ်ပျၢ်လံအယိ ပုၤက့ၤဟၢၣ်ဟၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်
စ့ၢ်ကိးဘိၣ်ထီၣ်ယိးထီၣ် အတၢ်ဘိၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဝံၣ် ထွဲထီၣ်ခိၣ်ခါ
ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဆူ ကဘိသန့န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်မ့ၢ်ပုၤအဖျိၣ်တဂၤ ဟဲ
လၢသဝီဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီပုၤဝဲၣ်အိၣ်ယဲၣ်ဂၤ အဝဲမ့ၢ်ပုၤ
အဒိၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဝံၣ်ပၢ်ဘါအံၤ လၢမိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ပုၤထူစံၣ်ဖိ မၤယိယိအိၣ်ယိယိဖိ သ့ၣ်တ
ဖၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်ဆိကမိၣ်က့ၤဝဲ ဒ်သိးကက့ၤထီၣ်ဘၣ်က့ၤအမိ
အပါ အဒီပုၤဝဲၣ်ဒီးအသဝီအယိ အသးမုၢ်ထီၣ်ဝဲတစဲးန့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ်ဒီးထီၣ်ကဘိဖိဒီး ကွၢ်တၢ်ဘၣ်တုၤယံလၢတဖၣ် ဒီးဆိက
မိၣ်က့ၤဝဲဒ်သိး ကဘၣ်မၤဝဲလၢ အသဝီဖိအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဆူညါ
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကဘိဖိလဲၣ်တၢ်ခဲန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤ ဆၢထံၣ်ဆိက
မိၣ်ဝဲ လၢကမၤတၢ်လၢ အသဝီဖိကဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ် အါမးန့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ် ထံၣ်စိယိအသဝီဖိ ဒီးလၢအသးပူၤတဲထီၣ်ဝဲ “နီၣ်နီၣ်ယဟဲ
က့ၤတုၤလၢယသဝီလံ. နဲန့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်? ” ဒီးကဘိဖိန့ၣ် တုၤဝဲ
ဒၣ်လၢသဝီဖိတီၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်အမိဒီးအပါ ဒီပုၤဝဲၣ်ကိးဂၤ
ဒဲးလၢဟၢ်သးခု တၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤ ဟဲဝဲကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်
မ့ၢ်ဖိခွါသးစၢ်တဂၤ အနၢ်လီၤဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၢ်အကလုၢ် မၤဖဲတၢ်
ဘၣ်ယွၤအသး ဘၣ်တၢ်အဲၣ်အံၤလၢ အသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် စ့ၢ်ကိး
န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲက့ၤထီၣ်န့ၣ် ပုၤအါဂၤဟံးစုကွၢ်မိၢ်အံၤ ဒီးတၢ်

သးခုတၢ်နံၤကမ့ၢ်ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ်က့ၤတုၤလၢ ဟံၣ်ဖိအပူၤဝံၣ်မိၢ်ပၢ်ဒီပုၤဝဲၣ်တဖၣ်
ကတီၤသကိးတၢ် မုၢ်ပျီၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. အမိၢ်ကတဲၣ်ကတီၤဟါ
တၢ်အိၣ်ဝံၣ်ကိးဖျိၣ် ဟံၣ်ဖိယိဖိဒ်သိး ကအိၣ်သကိးဟါတၢ်အိၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်ကွၢ်ယိတၢ်အိၣ် ဒီးအဟၢၤသၢဝံၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.
ဆၢထံၣ်အဟံၣ်ဖိ မ့ၢ်ဖျိၣ်ဘၣ်ဆၣ် တၢ်အဲၣ်ဒုတဖျိၣ်ဘၣ်. ဟံၣ်ဖိ
ယိဖိအံၤမ့ၢ်ဟံၣ်မုၢ်ယိပၤဒီး ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိယိဖိနီၣ်နီၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဟံၣ်ဖိယိဖိကိးဂၤဒဲးအိၣ်ဒီး တၢ်နၢ်ပၢ်လိၣ်သး တၢ်ကဟ့ၤကယၢ်
လိၣ်သးတၢ်အဲၣ်လိၣ်သကိး အသးန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်တဲဘၣ်အမိ
“မိၤဒၢ, ယသးသယုၢ်ဘၣ်န့ၣ်ဖိကသုယံၣ် ယအိၣ်ဝံၣ်အါမးလီၤ.”
အမိၢ်လၢတၢ်သးခုအပူၤတဲဝဲ “ဖိခွါဒၢ, အမိဖိတံၣ်ယၢ်ကသုလၢ
နဂီၢ်အါမးလီၤ.” ဆၢထံၣ်အပၢ်ကွၢ်ယိအံၤတဘျီ ဒီးစံးဝဲ “နီၣ်နီၣ်
ကသုဘဲမးလီၤ. ယအဲၣ်ဘၣ်သုမိၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လၢ ဖိကသုဘဲအယိလီၤ
န့ၣ်ညါဒါ” ဖါတၢ်သးတိးဆဲးတိးအါမဲၣ်ဝဲ အါမဲၣ်ကွၢ်တကျဲအံၤတ
ဘျီဒီး အဖိသ့ၣ်တဖၣ်နံၤထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အသးခဲအံၤ လၢမဟါကၢၣ် ဟါတၢ်
အိၣ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်. တဂီၤအံၤစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဂီၤတၢ်အိၣ်ဘၣ်. တ
ဘျီယိ လၢအသးပူၤတၢ်ဆိကမိၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးဝဲ . . . “နီၣ်နီၣ်
ခဲအံၤနမၤမန့ၤလဲၣ်” ဆၢထံၣ်ဘၣ်ယိဝဲလၢ အမိဒီးအပါကသု
ညါအယိအဝဲဘျီက့ၤအမဲၣ် လၢအဆိအချၢဝံၣ် ကတီၤသကိးက့ၤ
တၢ်ဒီးဒီပုၤဝဲၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤအဆၢကတီၢ် ဆၢထံၣ်အတံၤသကိးတဖၣ်ဟဲ
ဟးအိၣ်သကိးအံၤ ကတီၤသကိးတၢ် ဒုကထိသးဝံၣ်တၢ်မုၢ်ပျီၣ်
ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဖးဖိမ့ၢ်အကတီၢ်မး တံၤသကိးတဖၣ်ဟးဖးဝဲဒၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်လၢတၢ်လီၤဘျီလီၤတီၤအပူၤ ဆိကမိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်အ
ဝုၢ်တစိၢ်ဖိဝဲ မံသပုၤဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ်မ့ၢ်သးစၢ်တဂၤ လၢသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါ ပုၤဒီးသးလၢ
မၤစၢၤပုၤဂၤအယိ ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဘၣ်အံၤလၢ သဝီဖိသရၣ်သမါ
ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. ပုၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢ ဆၢထံၣ်ကကဲထီၣ်
ကျဲးစးကရၢခိၣ် လၢသဝီဖိအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်ဖဲတၢ်သ့
အိၣ်ဒီးအံၤမၤဝဲ လၢဝံၣ်လၢဝံၣ်ဘါလၢ သဝီဖိကဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ. ထာဖျိၣ်ပၢ်ဖျိၣ် သ့ၣ်စၢ်သးဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် သိၣ်လိဝဲတဲယုၤ
ဝဲတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အကျဲသ့ၣ်တဖၣ် သးဝံၣ်သကိး တဲသကိး
ကျဲၤသကိးဝဲဒ်သိး သဝီဖိကဒိၣ်ထီၣ်လၢ နီၣ်နီၣ်သးန့ၣ်လီၤ.
ဆၢထံၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူ တနီၤမၤ
တနံၤအိၣ်တနံၤတနီၤတၢ်အိၣ်တလၢနီၤတဘျီအိၣ်အကလုၢ်ကလုၢ်
လီၤ. သဝီဖိခဲလၢဝံၣ်မ့ၢ်ဒၣ် ပုၤထူစံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်
အတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့စ့ၢ်ကိး တအါဘၣ်. တၢ်ထူစံၣ်အတၢ်မၤ
မ့ၢ်သ့မတၤမးတအဲၣ်ဒီးမၤနီၤတဂၤဘၣ်. တၢ်စူၤကတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်မၤ
တၢ်လၢတၢ်စူၤကျါ ကပံၣ်ကျါတုၤဒၣ်လဲၣ် နီၣ်နီၣ်ကစၢ်ဒီဂၤညါ
ကကဘျီလိၣ်ဒီး လီၤကလဲဘၣ်မးအသးန့ၣ်လီၤ. တုၤတၢ်ကီၢ်
အကတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်က့ၤဘုဖဲပုၤဂၤ အိၣ်လၢဟံၣ်ပုၤတဖၣ်ပူၤ အိၣ်လၢ
ကလံၤခ့ၣ် တနီၤဒၣ်လဲၣ်လၢသိလ့ၣ်ပူၤအိၣ်လၢကလံၤခ့ၣ် သ့ၣ်
တဖၣ်အဆၢကတီၢ် ပုၤထူစံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်မၤတၢ်
လၢမ့ၢ်အဖိလဲၣ်လီၤလီၤလီၤ. မ့ၢ်တဘျီအတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤအံၤ

ဒိဂ်တုၤဒၣ်လဲၣ် ချၢယံၣ်ဖိကမံၣ်ဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂီၢ်အဆၢကတီၢ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်မၤတၢ်ဖဲပုၤအါၤ အိၣ်ဝဲလၢလီၢ်မံၣ်ခိၣ် လၢယၢ်လုးအဖီလၢ်မုၢ်ဝဲအခါ ပုၤထူစံၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ယူထီၣ် ဝါဖံးဒီးအဝဲသ့ၣ် ဘၣ်လဲၤဆူတၢ်ဖဲတၢ်မၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၢ်တုၤဒၣ်လဲၣ်အယံၣ် ကသဘျးဘၣ်အသး ဘၣ်ဆၣ်မၤဝဲတဘၣ်ဘၣ်. တၢ်မၤဒ်အံၤပုၤမၤကဲမ့ၢ်ဒၣ် ပုၤခိၣ်ခိၣ်ဒုသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ ပုၤခိၣ်ခိၣ်ဒုသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ထူစံၣ်ဒီး ပကလဲၤမၤန့ၢ်ဘဲလဲၣ်. ပုၤတနီၤနီၤတန့ၢ်ပၢ် တၢ်အံၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပၣ်အသးတဖျၢၣ်ယီၤဒ်ပယီၤအတၢ်ကတီၢ်အိၣ်ဝဲ (tvkyf[lor#*k%f&SdpG) န့ၣ်လီၤ.

ဆၢထံၣ်ဆိကမိၣ် တၢ်ဝံၤအဝဲလဲၤဆူ အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အဟံၣ် ဒ်သိးကကတီၢ် သကိးမၤသကိးတၢ်လၢ သဝီဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

xx

သ့ၣ်ကီၢ်မံၣ်လၢလီၢ်မံၣ်ခိၣ် ပုၤဒီးတၢ်မဲၣ်ထံမဲၣ်နီၣ် တၢ်သးလီၤ ဘျးသးလီၤဘျါ ဘျးတွံၢ်မးသးဖိအံၤ ကသ့ၣ်ဖးလီၤကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၢ်မံၣ်တန့ၢ်ဘၣ် အိၣ်လံၤဝါဒိခဲန့ၣ်ရံၣ်လံၤ. ဘၣ်လီၤအမဲၣ်ဘၣ် ဆၣ်ထံၣ်ဝဲ အတၢ်အိၣ်ဆၢဖိလီၤ. တဘျီယီဆိကမိၣ်ထီၣ် အမိ အတၢ်ကတီၢ် “ဖိမုၢ်မုၢ်လၢ နပၢ်လၢယၢ်ပသးပုၢ်လံၤအယံၣ် ပအဲၣ် ဒီးနကဆိဟံၣ်ဆိယီၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်အတီၤနမုၢ်ဂၢ်စ့စ့ဝဲစးထီၣ် အတၢ်ကတီၢ်လၢ အဖိခွါ သနတၢ်သံကွၢ်နၤ တနဲးနဲး တဲအမိၢ် လၢအဲၣ်ဘၣ်နၤအယံၣ် အမိၢ်စ့ၢ်ကိးအသးခဲ ဒီးဟဲတဲဘၣ်ယၢ်လၢ နပၢ်ပဝဲပုၤသးပုၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ပထံၣ်လၢအကြးလၢ သုသကိးခဲၤ အဂီၢ်အယံၣ် ပကတီၢ်ဒီးမၤဂၢ်မၤကျၢတၢ်ဝုၢ်အံၤဝဲလဲၣ်. လါမုၢ် ၂၆သီန့ၣ်ပဝဲခဲဒိယၢ်ဘး ပတီၣ်ပၣ်လၢပကဖျိသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ယန့ၣ် လၢနကအၢ်လီၤတူၢ်လိၣ် ပတၢ်သုးတၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.” သ့ၣ်ကီၢ် နၢ်ဟူထွဲအမိၢ်အတၢ်ကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး မၤလီၤသဘျးအသး နးမးန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ်လိၣ်ဘၣ်ဆၣ်တန့ၢ်ဘၣ်. တဲဝဲလၢအတၢ် အဲၣ်အိၣ်လံၤဘၣ်ဆၣ် အမိဒီးအပါတကန့ၣ် နီတစဲးဘၣ်. အမိအ တၢ်တဲအံၤ “ဖိမုၢ် နမုၢ်တဖျိနသးလၢ စီၤသန့ နမုၢ်တမၤဒ်ပတၢ် ဘၣ်ပသးဘၣ်ဒီး တမ့ၢ်နကထံၣ်ဘၣ်ပုၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢစ့ၢ်ကိးလၢ ဘၣ်.” မိၢ်အတၢ်ကတီၢ်တဘျီအံၤ မၤဘၣ်ဒိသ့ၣ်ကီၢ်အသးဒိၣ်မး န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၢ်မုၢ်ဖိမုၢ်ဖိထဲတၢ်အယံၣ် တအဲၣ်ဒီးမၤဖျိၣ်အမိဒီး အပါအသးစ့ၢ်ကိးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သးပုၤနီၣ်အတၢ်အဲၣ် ဆၢဖိတ န့ၣ်ညီညီ စ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝါသးန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်လံၤ. သ့ၣ်ကီၢ်မံၣ်တ န့ၢ်နီတစဲးဘၣ်. ထံၣ်ပွဲဝဲတဘျီ အဝဲဒီးအတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိဟးလိၣ် ကွဲလၢ တၢ်အဲၣ်အဖိကရၢၢ်ဒီး သ့ၣ်ကီၢ်ထီၣ်အတၢ်အဲၣ် ဆၢထံၣ် အမဲၣ်ဒီးတဲဝဲ “ဆၢဖိနတၢ်အဲၣ်ယၢ် မ့ၢ်အနီၢ်ကီၢ် ကစီဒိဧါ. တမ့ၢ်နအဲၣ်လိၣ်ကွဲယၢ်ဘၣ်နီၤ. နမုၢ်ထံၣ်ပိၣ်မုၢ်ယံၣ်လၢလၢ အဂ့ၢ် န့ၢ်ယၢ် နကသးပုၤနီၣ်ကွဲၣ်ယၢ်ဧါ.” ဆၢထံၣ်ဟံးထီၣ်နီၣ်နီၣ်အစုဖိ ဒီးစံးဝဲ “နီၣ်နီၣ် ယတၢ်အဲၣ်လၢနဖိခိၣ် ဆိတလဲအသးတသ့ နီတဘျီ ဘၣ်. မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်သံထုးဖးယၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဒီး ယတလီၤဖးဒီးန့ၣ် ဘၣ်နီၣ်နီၣ်.” သ့ၣ်ကီၢ်နၢ်ဟူထွဲအတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိအတၢ်ကတီၢ် ထံၣ်မ့ၢ်

က့ၢ်အတၢ်အဲၣ်ဆၢဖိ အမဲၣ်သ့ၣ်ဒီး ဟီၣ်ဟ့ၣ်သးဝဲ တုၤအသးက သ့ၣ်ဖးဘၣ်မးအသးန့ၣ်လီၤ.

xx

တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတရံးအသးချးမးလီၤ. ခဲမုၢ် ဆၣ်မ့ၢ်ဝဲသ့ၣ်ကီၢ်ဖိဒီး စီၤသန့အတၢ်ဒီးတုၤဒီးဖျိအသး န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်ခဲဒိမ့ၢ် ပုၤကျိၣ်အိၣ်စ့အိၣ်ဒီး ကွဲတံၤကွဲသကိးအါၤ ဒ်သိး ကဟဲဒီးမၤယံၣ်မၤလၢ တၢ်တုၤတၢ်ဖျိတဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤကိးၤ ဒီးပုၤဒီးတၢ်သးခု တၢ်နံၤကမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်မံၣ်သးမုၢ် န့ၣ်လီၤ. တနံၤ အံၤမူးသးဖျိအိၣ်ဝဲဒၣ် ဒီးပုၤအါအါကလဲၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၢ်ကွၢ် စီၤယီၤန့ၣ်ရံၣ်ဖိဘၣ်လံၤ တဆံန့ၣ်ရံၣ်လံၤ. သ့ၣ်ကီၢ်အသးပုၤအူဒီး မၤသးဒ်သါတလၢသါဘၣ်အံၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်ယီတၢ်ဆူ ပဲကြိဖိထံၣ်ဝဲ ပုၤအါၤသ့ၣ်ဖျိသးညီ သ့ၣ်ခုသးခုအါမးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အါမူးသးဖျိ တၢ်သးဝံၣ်ဖိတယုၢ်လၢအမ့ၢ် “သ့ၣ်ကီၢ်ကလံၤ ကီၢ်တဖၣ် ဟဲဝဲဒၣ်ကဖိကဖိ မၤသယုၢ်ယသးဒိၣ်မးလဲၣ်.” သ့ၣ်ကီၢ်ကန့ၣ်တၢ်သးဝံၣ်ဖိအံၤ တုၤအကတၢ်လီၤ. အမဲၣ်ထံတ လီၤလၢဘၣ်. ကဟီၣ်အဂီၢ်မဲၣ်ထံ တအိၣ်လၢဘၣ်. တၢ်သး ဝံၣ်ဖိအံၤ မ့ၢ်ဆၢဖိဒီးအဝဲအတၢ်သးဝံၣ်ဖိ ဖဲကိးဘျီဒီး အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်လီၤဖးလိၣ်အသးအဆၢကတီၢ် သးဝံၣ်သကိးဝဲန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ကီၢ်ကွၢ်ထီၣ်ဆူမ့ၢ်ခိၣ် လါဖိဆၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ကွၢ်လီၤ သ့ၣ်ကီၢ်ဒီးအသးတမ့ၢ်ဘၣ်. သ့ၣ်ကီၢ်လၢတၢ်သးလီၤသဘျးအပုၤ စံးထီၣ်ဝဲကသ့ၣ်ခိ “ဆၢဖိ မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်သံ ထုးဖးယၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဒီးနီၣ်နီၣ်တလီၤဖးဒီးန့ၣ်ဘၣ်နီၣ်.” သ့ၣ်ကီၢ်အတၢ်တိၣ်လၢပုၤဝဲဒၣ်န့ၣ် လီၤ.

တနံၤအံၤ လါဖိတဘျီပုၤမးဘၣ်ဆၣ် အတၢ်ကတီၢ်တဂ့ၢ် ကဲၣ်ဆိးဘၣ်. ဆၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပုၤဒၣ်လၢမူကပိၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ် တဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကတီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢဝဲဘၣ်. တဟါအံၤဖဲ မုၢ်တချုးခဲးလီၤအခါ ထီၣ်လွံၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲဒၣ်အါအါမုၢ် ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ် နီၣ်နီၣ်တဘျီယီလီၤ. တဘျီဖဲ လါဖိကတီၢ်လီၤဒ်အံၤ အဆၢကတီၢ်အဝဲမၤန့ၢ်ဝဲနီၣ်နီၣ်အတၢ်အဲၣ် အယံၣ်ဆၢထံၣ်သးပုၤနီၣ်ဝဲ ကသ့ၣ်လဲၣ်. အဝဲကွၢ်ခွါယၢ်ဝံၤဟး ဖးဒီးအသကိးသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ဟဲက့ၢ်ဆူအဟံၣ်လီၤ. ဟံၣ်မဲၣ်ညါ အိၣ်ဒီးတကီၢ်ဖးဒိၣ်တထံးန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်ဆုၣ်နီၤလၢသ့ၣ်ခိၣ်ထံး ဝံၤအတၢ်ဆိကမိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်ဆူအံၤ လၢတဘျီအဝဲဒီးနီၣ်နီၣ်ဟး လိၣ်ကွဲအဆၢကတီၢ် မုၢ်ပျီၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဆၢထံၣ်နံၤကမ့ၢ်ထီၣ် ဝဲတဘျီဒီးစံးလၢအသးပုၤ “နီၣ်နီၣ်လါမ့ၢ်ကလၢဝဲလီၤ. ကိုကစးထီၣ် ဘျးထီၣ်လံၤ. အိၣ်တွံၢ်ဒၣ်အသီဖိလီၤ. ပကထံၣ်လိၣ်သကိးပသး လီၤ. နီၣ်နီၣ်တဟါအံၤ ထီၣ်လွံၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပုၤမုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဒ်န စံးယမ့ၢ်နၢ်ဟူ ထီၣ်လွံၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ပုၤန့ၣ် လၢနခၢ်စးအဝဲသ့ၣ် ဟဲသးဝံၣ်မၤမုၢ်မၤပျီၣ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢခဲပကဆုၣ်နီၤဒီး ဒိကန့ၣ် ထီၣ်လွံၢ်ပုၤခဲၤ ဒ်သိးသိးနီၣ်.” ဆၢထံၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဝံၤ အဝဲက့ၢ် န့ၣ်ဆူဟံၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. မဲလီၤဝဲလၢလီၢ်မံၣ်ခိၣ် ဘၣ်ဆၣ်မံၣ်တန့ၢ် ဘၣ်. လၢအသးပုၤဘၣ် တၢ်မန့ၣ်လဲၣ်စ့ၢ်ကိး တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်လံၤ. ပုၤကိးၤဒီးပၢ်ထီၣ် ဒီးဘၣ်မၤအိၣ်တၢ်

